Raahen kaupunginhallituksen vastineet vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta

Yhteenveto-osio:

►Lautakunta kiinnittää huomiota Raahen kaupungin takausten kasvaneeseen määrään ja Raahen kaupungin ja kaupunkikonsernin korollisten velkojen korkeaan määrään, mikä ylittää kuntien keskiarvon.

Vastine: Raahen kaupungilla on vielä merkittävä 140,1 milj. euron velkarasite siitä huolimatta, että lainamäärä laski 4,5 milj. eurolla vuonna 2025. Talouden tasapainottamisen tavoitteena on saada lainamäärä pienenemään keskimäärin 6,0 milj. eurolla vuosittain. Lähtötilanteessa vuonna 2022 lainaa oli 165,4 milj. euroa. Kun vuoden 2025 lopussa lainaa on 140,1 milj. euroa, on lainamäärä laskenut 25,3 milj. euroa eli keskimäärin 8,4 milj. euroa/vuosi. Lainamäärän vähentämiseen kiinnitetään edelleen huomiota ja lainaa pyritään lyhentämään tavoitteellisesti. Lainamäärän vähentäminen pienentää myös kaupungin korkokuluja.

►Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kaupungin tärkeimmistä lakisääteisistä tehtävistä. Hyvinvointisuunnitelmat on laadittu. Kaupungin HYTE-kertoimen toteumaa ei löydy tilinpäätöksestä 2025 mutta THL:n tilaston mukaan se on noussut 62:sta 69:ään.

Vastine: Hyte-kerroin on parantunut vuosittain, joten se tullaan huomioimaan jatkossa tilinpäätöksessäkin saatavan tiedon pohjalta.

►Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota vuosittain nousseisiin kaupungin osuuksiin työmarkkinatuista eli ns. sakkomaksuihin. Raahen kaupungin maksuosuus Kelan maksamista työmarkkinatuista oli 3,3 milj. euroa (ed. vuonna 2,1 milj. euroa). Vuoden 2014 kaupungin maksama osuus oli Kelan tilaston mukaan 1,027 milj. euroa.

Vastine: Työttömyyden nousu valtakunnallisesti ja alueella näkyy nousuna kaupungin osuudesta työmarkkinatuista, sillä kaupunki maksaa näistä osan Kelalle. Kaupunki on tekemässä tähän puuttumiseksi toimenpiteitä vuoden 2027 aikana.

►Kouluruokailun käyttäminen on tilastojen mukaan vähentynyt huomattavasti. Vuonna 2017 Raahen yläkoulussa kouluruokailua käytti 83 prosenttia ja vuonna 2025 enää 58 prosenttia. Tarkastuslautakunta pyytää kaupunkia selvittämään, mistä kouluruokailun käytön väheneminen johtuu.

Vastine: Syitä kouluruoan syömättömyyteen on vaikea yksiselitteisesti selvittää. Esimerkkiruokailuun on panostettu ja valvontaa on lisätty, mutta oppilaita ei voida pakottaa syömään. Kouluruoka on kuitenkin saanut oppilailta ja henkilökunnalta lähtökohtaisesti hyvää palautetta.

Kaupunkikonsernin tilinpäätös:

►Verotuloja kertyi 0,76 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua vähemmän, mikä johtui siitä, että tulovero- ja yhteisöverokertymät jäivät alle budjetoidun. Valtionosuudet toteutuivat 0,16 milj. euroa ennakoitua paremmin. Valtionosuudet olivat 18,7 milj. euroa, mikä on 4,3 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Molemmat erät ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Verotuloja kertyi 61,8 milj. euroa, mikä on 4,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tuloveroja kertyi 44,2 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Yhteisöverokertymä oli 8,8 milj. euroa, eli se väheni noin 5,4 milj. eurolla. Kiinteistöveroja kertyi 8,9 milj. euroa, eli kasvua oli noin 0,3 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

Vastine: Kaupunki jatkaa määrätietoista työtä verotulopohjan kehittämiseksi kehittämällä alueen elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja yrittää kehittää työnsaantimahdollisuuksia, jotta verotulot kehittyisivät tuloverotuksenkin kautta.

Kaupunginvaltuusto s. 15:

►Sitovana tavoitteena oli asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeiden ennakoiminen maanhankinnassa ja kaavoituksessa. Mittarina oli monipuolisen tonttitarjonnan myötä riittävä tonttitarjonta. - Tilinpäätöksen mukaan tavoite toteutui osittain. Isot, yli 50 ha:n T-Kem kaavoitetut puhtaan siirtymän toimijoille soveltuvat alueet puuttuvat, mutta työ niiden osalta on käynnistetty.

Vastine: Isoja alueita on haettu aktiivisesti ja kaavoitusta pyritään edistämään niissä. Yritykset ovat osoittaneet kiinnostusta Pattijärven alueesta, jota on edistetty kaavoituksen osalta.

►Tavoitteena oli mahdollistaa ja tukea yritystoiminnan kehittymistä oikea-aikaisesti. Mittarina oli sijoittua valtakunnallisesti keskitasolle kuntabarometrissä - Tilinpäätöksen mukaan tavoite ei toteutunut. Kuntabarometri toteutetaan vuonna 2026. -Tarkastuslautakunnan mukaan ei ole tarkoituksenmukaista merkitä tavoitteeksi kuntabarometriä mittariksi joka vuodelle, koska se toteutetaan vain joka toinen vuosi.

Vastine: Mittarointia kehitetään tältä osin. Ei ole tarkoituksen mukaista julkaista mittaria ilman kyselyä.

►Sitovana tavoitteena oli monipuoliset koulutuspolut. Mittarin

tavoitetasona oli täyttää toisen ja korkea-asteen opiskelijapaikat

Raahessa. - Sitovana tavoitteena oli monipuoliset koulutuspolut. Tilinpäätöksen mukaan tavoite toteutui pääosin. Joidenkin vuosiluokkien opiskelijamäärä on pienentynyt nopean valmistumisen tai keskeyttämisen vuoksi.

-Tarkastuslautakunta kehottaa tarkentamaan mittarin toteutumista tilinpäätökseen.

Vastine: Tähän valmistellaan tarkentavaa mittaria, sillä keskeyttävistä opiskelijoista saadaan tietoa tilastollisesti ja keskeytyksiä pyritään ennaltaehkäisemään. Kootaan yhteen lukion osalta tilastot. Muilta paikallisilta oppilaitoksilta pyydetään tarkentavat luvut, jotka kuvaavat toteutumista riittävällä tasolla.

►Tavoitteena oli monipuoliset kulttuuri-, liikunta- ja harrastusmahdollisuudet sekä toimivat hyvinvointipalvelut. Mittarina oli uudet aktiviteetit. Hyvinvointipalvelujen osalta mittarin tavoitetasona oli nykyisen palveluverkon kehittäminen asukkaiden tarpeiden mukaisesti. - Tilinpäätöksen mukaan uusien aktiviteettien osalta tavoite toteutui. Uusi liikuntahalli ja minigolfrata valmistuivat.

- Nykyinen palveluverkko on kehittynyt osittain positiivisesti, mutta osin heikentynyt.

Vastine: Palveluverkkoa on pyritty kehittämään edelleen ja se on laajentunut. Pyritään rakentamaan toimivaa ja vuorovaikutteista hyvinvointipalvelua yhteistyössä hyvinvointialue Pohteen toimijoiden kanssa.

►Sitovana tavoitteena oli tulojen ja menojen tasapaino. Mittarin tavoitetasona oli ylijäämäinen tulos sekä lainamäärän väheneminen 6 milj. eurolla.- Tavoite toteutui tilikauden ylijäämän osalta, ylijäämä oli 5,2 milj. euroa. - Lainamäärän osalta tavoite toteutui osittain, lainamäärä väheni 4,5 milj. eurolla.

- Tarkastuslautakunta toteaa, että kokonaislainamäärä on silti vielä suuri.

Vastine: Raahen kaupungilla on vielä merkittävä 140,1 milj. euron velkarasite siitä huolimatta, että lainamäärä laski 4,5 milj. eurolla vuonna 2025. Talouden tasapainottamisen tavoitteena on saada lainamäärä pienenemään kesimäärin 6,0 milj. eurolla vuosittain. Lähtötilanteessa vuonna 2022 lainaa oli 165,4 milj. euroa. Kun vuoden 2025 lopussa lainaa on 140,1 milj. euroa, on lainamäärä laskenut 25,3 milj. euroa eli keskimäärin 8,4 milj. euroa/vuosi. Lainamäärän vähentämiseen kiinnitetään edelleen huomiota ja lainaa pyritään lyhentämään tavoitteellisesti. Lainamäärän vähentäminen pienentää myös kaupungin korkokuluja.

Kaupunginhallitus s.17:

►Asukasmäärä, positiivinen kehitys - Asukasmäärän kehityksen osalta tavoite ei toteutunut. Asukasmäärä pieneni 135 henkilöllä.

Vastine: Tavoitteeseen ei valitettavasti päästy, vaikka Raahen kaupunki tekee aktiivista, ja pitkäjänteistä työtä tältä osin. Toimenpiteillä pyritään lisäämään alueen elinvoimaa ja työllistymismahdollisuuksia. Kaupunkiin yritetään saada suuria hankkeita, joiden kautta työpaikkoja voisi syntyä lisää mm. palvelualalle ja myös uuden yritystoiminnan myötä. Uusien työpaikkojen ja uusien työntekemisen tapojen myötä uusien asukkaiden saaminen Raaheen on keskeinen tavoite. Asukasmäärän kehittymistä seurataan säännöllisesti.

►Tavoitteena oli moniammatillinen yhteistyö ja uusien toimintatapojen kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Mittareina oli toteuttaa kouluterveyskysely sekä lapsiparlamentti. Kouluterveyskyselyn tavoitteena oli tulosten positiivinen kehitys. - Lapsiparlamentti toteutui.

- Kouluterveyskyselyn osalta tavoite toteutui osittain.

Vastine: Kouluterveyskyselyn tulokset kehittyivät osin positiivisesti, mutta lasten ja nuorten hyvinvointia heikentävät hyvinvointialueen palvelusäästöt. Esimerkiksi lasten ja nuorten psykiatristen

palveluiden resurssit eivät ole olleet riittäviä ja palveluihin pääsemisen aika on pidentynyt, mikä näkyi myös siinä, että opiskeluhuolto joutui ottamaan suurempaa roolia ko. tilanteissa. Kouluissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin, ja opiskeluhuoltoryhmällä on tässä edelleen vahva rooli.

►Sitovana tavoitteena oli tulojen ja menojen tasapaino ja lainamäärän vähentyminen 6 milj. euroa.

- Tilikauden tulos toteutui ylijäämäisenä ja talousarviota parempana. Lainamäärä väheni 4,5 milj. euroa.

Vastine: Lainamäärää saatiin vähennettyä ja sen edelleen tavoitteena. Talouden seurantaa tehdään aktiivisesti ja sitä pyritään kehittämään, jotta talousarvioennuste olisi mahdollisimman tarkka. Talouden tasapainottamistyötä on jatkettava myös tulevina vuosina, jotta kaupungin talouskasvu saataisiin kasvu-uralle.

►Talouden tasapainottamisohjelma. Mittarin tavoitetasona oli talouden tasapainottamiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen.

- Talouden tasapainottamisohjelma toteutui.

Vastine: Talouden tasapainottaminen jatkuu.

Työllisyyslautakunta s. 20:

►Sitovana tavoitteena on, että suunnitellaan ja toteutetaan alentuneesti työkykyisille työttömille räätälöity asianmukainen palvelukokonaisuus

- Tilinpäätöksen mukaan tavoitetta ei saavutettu. Uuden nk. kannustavan rahoitusmallin vaikutus näkyi kuntien tukityöllistämisen hiipumisena. Kuntouttavan työtoiminnan alasajo käynnistyi.

Vastine: Kaupungin oma työllisyydenhoito siirtyy keskushallinnon kokonaisuuteen ja sitä myötä tehdään uusia ratkaisuja vuoden 2027 aikana.